

Enw'r Ymgeisydd	Rhif y Ganolfan	Rhif yr Ymgeisydd

CYD-BWYLLGOR ADDYSG CYMRU

Tystysgrif Gyffredinol Addysg Uwchradd

WELSH JOINT EDUCATION COMMITTEE

General Certificate of Secondary Education

206/53

ASTUDIAETHAU CREFYDDOL (CWRS LLAWN/CWRS BYR)

MANYLEB B – OPSIWN A

CREFYDD A MATERION BYWYD

PAPUR 2

UNEDAU 1 - 5

A.M. DYDD IAU, 17 Mai 2007

(1 awr 50 munud)

Arholwr yn unig
Cwestiwn 1
Cwestiwn 2
Cwestiwn 3
Cwestiwn 4
Cwestiwn 5
Cyfanswm
ACY
Cyfanswm Marciau

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.

Atebwch **bob** cwestiwn yn y mannau priodol yn y llyfrynn hwn.

Os na fydd digon o le yn y llyfrynn cwestiwn ac ateb cewch ddefnyddio tudalennau ychwanegol. Nodwch rif y cwestiynau yn glir a rhowch eich tudalennau yn y llyfrynn cwestiwn ac ateb hwn.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Dangosir nifer y marciau sydd ar gael mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran-gwestiwn.

Cewch farciau am ansawdd eich cyfathrebu ysgrifenedig.

Caniateir i chi ddefnyddio'r llyfrynn 'Testunau Penodedig' yn ystod yr arholiad ar yr amod nad oes unrhyw nodiadau arno. Ni roddir credyd am gopio'n uniongyrchol o'r testunau.

Ni roddir tystysgrif i ymgeisydd a geir yn ymddwyn yn annheg yn ystod yr arholiad.

1. Astudiwch y geiriau a'r lluniau isod ac atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

Addewid difrifol a wneir ym
mhresenoldeb Duw yw adduned.

- (a) Nodwch **ddwy** adduned priodas. [2]

.....

- (b) Beth mae gwrthdaro yn ei olygu? [2]

.....
.....
.....
.....

- (c) ‘Dyna pam y bydd dyn yn gadael ei dad a’i fam ac yn glynu wrth ei wraig, a bydd y ddau yn un cnawd.’ [Matthew 19:5]

Eglurwch **ddau** reswm pam mae Cristnogion yn credu bod godineb yn anghywir. [4]

- (ch) Eglurwch **ddau** reswm pam mae rhai credinwyr crefyddol yn derbyn ysgariad. [4]

- (d) Gan gyfeirio at **ddau** draddodiad crefyddol gwahanol, disgrifiwch brif nodweddion seremoni briodas grefyddol. [6]

Enw'r Traddodiad Crefyddol:

Disgrifiad o'r seremoni:

Enw'r Traddodiad Crefyddol:

Disgrifiad o'r seremoni:

(dd) ‘Mae priodi mewn addoldy yn hen ffasiwn heddiw.’

Ydych chi'n cytuno? Rhowch resymau neu dystiolaeth i gefnogi eich ateb, gan ddangos eich bod wedi ystyried mwy nag un safbwyt. [6]

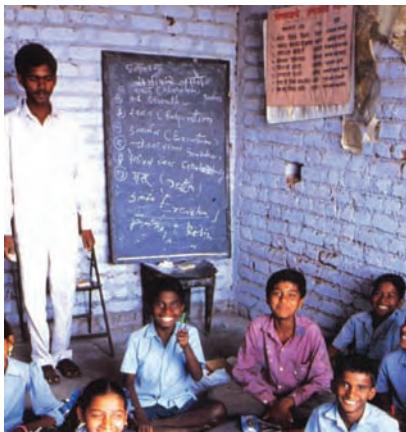
Cyfanswm

TUDALEN WAG

2. Astudiwch y geiriau a'r lluniau isod ac atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

Ydym ni i gyd yn gydradd?

(a) Nodwch **ddau** fath o wahaniaethu.

[2]

(b) Beth mae *cyflawnder* yn ei olygu?

[2]

(c) Eglurwch **ddwy** ffordd y gall credinwyr crefyddol helpu person mewn angen.

[4]

- (ch) ‘Yr wyf yn rhoi i chwi orchymyn newydd: carwch eich gilydd.’

Eglurwch **ddau** reswm pam mae Cristnogion yn ceisio gwneud hyn.

[4]

- (d) Disgrifiwch ddysgeidiaeth **un** traddodiad crefyddol am gydraddoldeb.

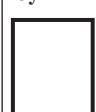
[6]

Enw'r Traddodiad Crefyddol:

Dysgeidiaeth am gydraddoldeb:

- (dd) ‘Arian yw’r peth pwysicaf mewn bywyd.’
Ydych chi’n cytuno? Rhowch resymau neu dystiolaeth i gefnogi eich ateb, gan ddangos eich bod wedi ystyried mwy nag un safbwyt. [6]

Cyfanswm

Trosodd.

3. Astudiwch y geiriau a'r lluniau isod ac atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

Syniad arlunydd am Dduw

Mae ewthanasia'n aml yn cael ei ddisgrifio fel lladd trugarog.

**Defodau
Angladdol
(Funeral Rites)**

(a) Nodwch **ddau** reswm pam mae rhai pobl yn credu yn Nuw.

[2]

.....
.....

(b) Beth mae *datguddiad* yn ei olygu?

[2]

.....
.....
.....
.....

(c) Eglurwch **ddau** reswm pam mae llawer o gredinwyr crefyddol yn disgrifio Duw fel Ysbryd.
[4]

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

- (ch) Eglurwch **ddau** reswm pam mae credinwyr crefyddol yn cael defodau angladdol. [4]

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

- (d) Disgrifiwch ddysgeidiaeth **un** traddodiad crefyddol am ewthanasia. [6]

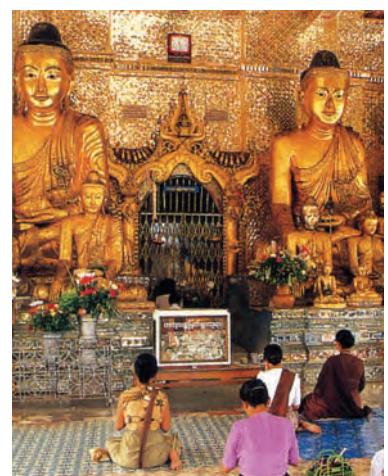
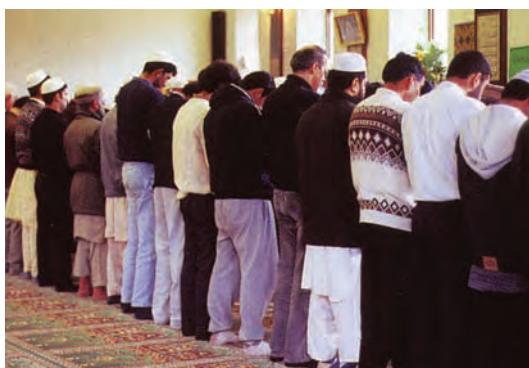
Enw'r Traddodiad Crefyddol:

Dysgeidiaeth am ewthanasia:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

- (dd) ‘Credu mewn bywyd ar ôl marwolaeth yw’r gred grefyddol bwysicaf.’
Ydych chi’n cytuno? Rhowch resymau neu dystiolaeth i gefnogi eich ateb, gan ddangos eich bod wedi ystyried mwy nag un safbwyt. [6]

4. Astudiwch y lluniau isod ac atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

(a) Nodwch **ddau** symbol crefyddol o berthyn.

[2]

.....
.....

(b) Beth mae *awdurdod* yn ei olygu?

[2]

.....
.....
.....
.....

(c) Eglurwch **ddau** reswm pam mae bedydd yn bwysig i Gristnogion.

[4]

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

- (ch) Eglurwch **ddau** reswm pam mae llawer o gredinwyr crefyddol yn perthyn i gymuned sy'n addoli. [4]

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

- (d) Gan gyfeirio at **ddau** draddodiad crefyddol, disgrifiwch sut mae person yn dod yn aelod o gymuned crefyddol. [6]

Enw'r Traddodiad Crefyddol:

Disgrifiad o'r seremoni:

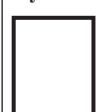
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Enw'r Traddodiad Crefyddol:

Disgrifiad o'r seremoni:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

- (dd) ‘Mae ffydd grefyddol yn fater o ddewis; ni ddylai crefydd gael ei gorfodi ar bobl.’
Ydych chi’n cytuno? Rhowch resymau neu dystiolaeth i gefnogi eich ateb, gan ddangos eich
bod wedi ystyried mwy nag un safbwyt. [6]
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

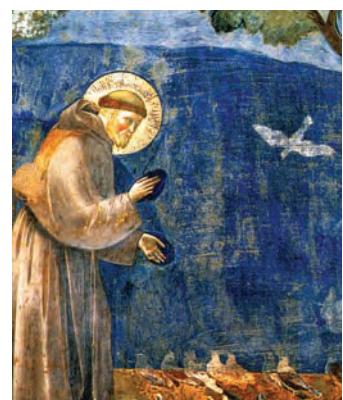

5. Astudiwch y geiriau a'r lluniau isod ac atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

Ai damwain ydy'r bydysawd?

Oes gan
anifeiliaid
eneidiau?

Ai dim ond un
parti mawr ydy
bywyd?

(a) Nodwch **ddwy** ffordd y gall pobl ofalu am anifeiliaid.

[2]

(b) Beth mae *dynoliaeth* yn ei olygu?

[2]

(c) Eglurwch **ddau** safbwyt gwahanol a all fod gan Gristnogion ynglŷn â sut y cafodd y byd ei greu.

[4]

(ch) Eglurwch **ddwy** ffordd y gall credinwyr crefyddol ddefnyddio eu doniau.

[4]

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(d) Disgrifiwch ddysgeidiaeth **dau** draddodiad crefyddol ynglŷn â sut y dylai credinwyr crefyddol ofalu am y byd.

[6]

Enw'r Traddodiad Crefyddol:

Dysgeidiaeth am ofalu am y byd:

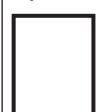
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Enw'r Traddodiad Crefyddol:

Dysgeidiaeth am ofalu am y byd:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

- (dd) ‘Pwrpas bywyd, yn syml iawn, yw mwynhau ein hunain nawr.’
Ydych chi’n cytuno? Rhowch resymau neu dystiolaeth i gefnogi eich ateb, gan ddangos eich bod wedi ystyried mwy nag un safbwyt. [6]

TUDALEN WAG

CYDNABYDDIAETH LLUNIAU

Mae'r manylion isod yn dilyn trefn y cwestiynau.

Cwestiwn 1

- 1(a) *New Steps in RE Book 3*, Cyhoeddwyd Nelson Thornes Cyf., Michael Keene, tudalen 56.
- 1(b) *Christianity: Behaviour, Attitude and Lifestyles*, Heinemann, Joanne Cleave, tudalen 40.
- 1(c) *New Steps in RE Book 3*, Cyhoeddwyd Nelson Thornes, tudalen 57.
- 1(ch) *Christianity 1*, Heinemann, Mohamad Ansar, tudalen 37.

Cwestiwn 2

- 2(a) *Directions 3*, Cyhoeddwyd Nelson Thornes, Robert Hardy Picture Library, tudalen 73.
- 2(b) *Introducing Moral Issues*, Heinemann, Impact Photos, tudalen 64.
- 2(c) Symbolau Cafod a Chymorth Cristnogol.
- 2(ch) *Introducing Moral Issues*, Heinemann, Format Partners, tudalen 44.
- 2(d) *Directions 3*, Cyhoeddwyd Nelson Thornes, Karuna Trust, tudalen 94.
- 2(dd) *Thinking about God and Morality*, Hodder & Stoughton, tudalen 65.

Cwestiwn 3

- 3(a) *Think RE 1*, Heinemann, www.bridgeman.co.uk, tudalen 42.
- 3(b) *New Steps in RE Book 3*, Cyhoeddwyd Nelson Thornes, Trip/H Rogers, The Walking Camera.
- 3(c) *Thinking About Religion*, Folens 1990, tudalen 12.
- 3(ch) *Exploring Questions in RE*, Cyhoeddwyd Nelson Thornes, STP/MARTIN SOOKIAS

Cwestiwn 4

- 4(a) *Directions 3*, Cyhoeddwyd Nelson Thornes, Art Directors & TRIP photo library/Jerry Woolbridge, tudalennau 11 a 23.
- 4(b) *Folens Thinking About Religions*, Folens, tudalennau 28, 29 a 30.
- 4(c) *Understanding Christianity 1*, Heinemann, Collections/Geoff Haueard, tudalen 36.
- 4(ch) *What I believe*, Wayland Press, Transedition Ltd and Fernleigh Books, tudalen 48.
- 4(d) *New Steps in RE Book 1*, Cyhoeddwyd Nelson Thornes, tudalen 63.

Cwestiwn 5

- 5(a) *Thinking About Religion*, Folens 1990.
- 5(b) *Thinking about God and Morality*, Hodder & Stoughton, tudalen 67.
- 5(c) *Thinking about God and Morality*, Hodder & Stoughton, AKG photo, tudalen 95.
- 5(ch) *Thinking about God and Morality*, Hodder & Stoughton, tudalen 98.
- 5(d) *Directions 3*, Cyhoeddwyd Nelson Thornes, Rex Features, tudalen 19.